

BANK

MIESIĘCZNIK FINANSOWY

■ **TEMAT NUMERU:**

Bezpieczeństwo instytucji finansowych

- Nowe techniki wyłudzeń tożsamości
- Wywiad gospodarczy na rzecz banków
- Cyberataki na systemy bankowe
- *Big Data* a ewolucja rynku

Rozwiązania poręczania cyfrowej tożsamości HID Global ActivID®

Bankowość internetowa nowej generacji O dowolnej porze, w dowolnym miejscu

Rozwiązania poręczania cyfrowej tożsamości ActivID firmy HID Global oferują dla bankowości internetowej nowej generacji unikalną technologię wielopoziomowego uwierzytelniania, umożliwiającego wykrywanie złośliwego kodu, blokowanie nieuprawnionego dostępu oraz weryfikację transakcji oddzielnym kanałem, która transparentnie zabezpiecza przed zaawansowanymi nadużyciami i atakami.

Aby dowiedzieć się więcej, odwiedź witrynę hidglobal.com/online-banking-solutions

© 2013 HID Global Corporation/ASSA ABLOY AB. Wszelkie prawa zastrzeżone. HID, HID Global, oraz logo HID Blue Brick, jak również Chain Design są znakami towarowymi lub zastrzeżonymi znakami towarowymi należącymi do firmy HID Global lub jej licencjodawców/dostawców w Stanach Zjednoczonych i innych krajach. Znaki nie mogą być wykorzystywane bez uzyskania zgody.

aleBank.pl

"Finanse » Bankowość » Samorząd: Wiedza on-line" Program dla pracowników sektora bankowego

Bezpłatny dostęp do elektronicznych wersji pism:

„Miesięcznik Finansowy BANK”
„Nowoczesny Bank Spółdzielczy”
„Finansowanie Nieruchomości”
„Kurier Finansowy”
„Europejski Doradca Samorządowy”

Wydania bieżące i archiwum.

Załącz konto BANKOWIEC na www.aleBank.pl.

Zapraszamy!

Informacje z pierwszej ręki. Wiedza, której potrzebujesz.

Nie ma banku na liście?
Skontaktuj się w sprawie przystąpienia do programu:

Centrum Prawa Bankowego i Informacji; ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa
tel. 22 48 68 428 lub 22 48 68 426; bankowcy@alebank.pl

Miesięcznik Finansowy BANK
ul. Solec 101 lok. 5; 00-382
Warszawa tel. 22 629 18 72,
629 18 77 faks 22 629 18 72
redakcja@miesiecznikbank.pl
www.miesiecznikbank.pl

REDAKCJA
Stanisław Brzeg-Wieluński
– redaktor naczelny
tel. 22 821 97 02,
s.brzeg-wielunski@
miesiecznikbank.pl

Janusz Grobicki
zastępca redaktora naczelnego
tel. 22 821 97 02
j.grobicki@miesiecznikbank.pl

Marian Borycki
zastępca sekretarza wydawnictwa
– adiustacja i korekta
tel. 22 629 18 77
m.borycki@wydawnictwocpb.pl

WSPÓŁPRACOWNICY
Przemysław Barbrich, Grzegorz
Brudziński, Sławomir Dolecki, Maria
Dunin-Wąsowicz, Jacek Gieorgica,
Krzysztof Maciejewski, Maciej Małek,
Paweł Minkina, Karol Mórski, Jan
Osiecki, Andrzej Ratajczyk, Aleksander
Z. Rawski, Artur Rolak, Monika
Rotulka, Bohdan Szafranski, Wojciech
Sikorski, Jan K. Solarz, Marcin
Szybski, Halina Tarasiewicz, Marek
Urbanik, Przemysław Wiśniewski,
Marcin Zloch, Jolanta Zombirt

PROJEKT LAYOUTU
Jarosław Skawiński,
Robert Wasilewski

**OPRACOWANIE GRAFICZNE,
SKŁAD I ŁAMANIE**
Robert Wasilewski

BIURO REKLAMY I SPRZEDAŻY
Karol Mazan
tel. 22 629 18 76,
tel. kom. 512 151 989
k.mazan@miesiecznikbank.pl

Paweł Wyzkiewicz
tel. 22 891 03 60,
tel. kom. 692 388 492
p.wyzkiewicz@miesiecznikbank.pl

Prenumerata prowadzona jest na
terenie całego kraju. Można ją
zamawiać i przedpłacić dokonując:
• W redakcji:
tel./faks 22 629 18 72, lub
bepośrednio ze strony internetowej:
www.miesiecznikbank.pl/
prenumerata.html

• Instytucjonalną w oddziałach
firmy Kolporter S.A. na terenie
całego kraju. Informacje:
infolinia 0 801 205 555,
www.kolporter-spolka-akcyjna.
com.pl/prenumerata.asp.

• We wszystkich urzędach
pocztowych na terenie całego
kraj oraz przez listonoszy,
faksem – 0 91 431 46 04, lub
ze strony internetowej: www.
poczta-polska.pl/prenumerata.
Informacje: infolinia 0 801 333 444.

• Zamówienia na prenumeratę
realizowaną przez RUCH S.A.
w wersji papierowej i na e-wydania
można składać bezpośrednio na
stronie HYPERLINK „http://www.
prenumerata.ruch.com.pl” www.
prenumerata.ruch.com.pl. Ewentualne
pytania prosimy kierować
na adres e-mail: HYPERLINK

„mailto:prenumerata@ruch.com.pl”
prenumerata@ruch.com.pl lub
do Telefonicznego Biura Obsługi
Klienta pod numerami: 801 800
803 lub 22 717 59 59 (w godzinach
700–1800, koszt połączenia
wg taryfy operatora).

Prenumeratę prowadzą także:
AS PRESS (www.aspress.pl),
Garmond Press S.A. (www.
garmond.com), G.L.M.
Gajewski&Morawski Sp. J.
(www.glm.pl).

Redakcja zastrzega sobie prawo
do skrótów i adiustacji nade-

PRENUMERATA
Katarzyna Cechowska
tel. 22 623 84 53,
faks 22 629 18 72
k.cechowska@wydawnictwocpb.pl

RADA PROGRAMOWA
Jacek Bartkiewicz,
Tomasz Borecki,
Janusz Czarasty,
Mariusz Grendowicz,
Władysław I. Jaworski,
Krzysztof Kalicki,
Jerzy Kleer, Ryszard
Kokoszczński,
Krzysztof J. Kurzydowski,
Wojciech Kwaśniak,
Andrzej Lech, Tadeusz Luty,
Michał Machlejd,
Krzysztof Pietraszkiewicz
(przewodniczący),
Jan K. Solarz,
Bogusław Smólski,
Jan Szambelańczyk,
Dariusz Zarzecki,
Jolanta Zombirt

WYDAWCA
Centrum Prawa
Bankowego
i Informacji Sp. z o.o.
ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa

ZARZĄD:
Jacek Furga
– prezes zarządu
Dariusz Kozłowski
– wiceprezes zarządu
Andrzej Wolski
– wiceprezes zarządu
Waldemar Zbytek
– wiceprezes zarządu

Andrzej Lazarowicz
– zastępca dyrektora,
sekretarz wydawnictwa

RACHUNEK BANKOWY
BZ WBK S.A., ul. Foksal 16,
00-372 Warszawa
Nr rachunku:
09 1500 1126 1211 2000
9691 0000

DRUK I OPRAWA:
ArtDruk Kobylka

ślanych tekstów. Materiałów
niezaakceptowanych nie publikujemy
i nie wynagradzamy. Redakcja
nie ponosi odpowiedzialności za
treść i poprawność językową zamieszczanych reklam. Reklamami
są także artykuły oznaczone jako:
promocja, prezentacja, artykuł
promocyjny i sponsorowany, studium
przypadku lub umieszczone
w layoutie prezentacji. Wszelkie
prawa zastrzeżone.

Wydawca jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

Copyright by Centrum
Prawa Bankowego i Informacji
Sp. z o.o. Publikacja jest chroniona
przepisami prawa autorskiego.
Rozpowszechnianie w jakikolwiek
sposób bez zgody wydawcy jest
zabronione i podlega odpowiedzialności
karnej.
Dostarczenie materiału przez autora
do druku jest jednoznaczne z:
udzieleniem bezwarunkowej zgody
na jego publikację, akceptacją
stawek dotyczących honorariów
autorskich stosowanych przez Centrum
Prawa Bankowego i Informacji
Sp. z o.o. oraz udzieleniem Centrum
Prawa Bankowego i Informacji
Sp. z o.o. licencji niewyłącznej na
wykorzystanie tekstu w pismach
wydawanych przez Centrum Prawa
Bankowego i Informacji Sp. z o.o.
(wersje papierowe oraz elektroniczne)
oraz w celach promocyjnych
i reklamowych Centrum Prawa
Bankowego i Informacji Sp. z o.o.

NAKŁAD: 3500 egz.

RYNEK FINANSOWY

Kronika

Wydarzenia z marca 2014 r.

Loża komentatorów

Czy Polska powinna zmienić strategię wejścia do strefy euro?

Na to pytanie odpowiedzieli: **Piotr Bujak**, główny ekonomista Nordea Banku Polska S.A.; **Jarosław Janecki**, główny ekonomista w Societe Generale Polska; **Krzysztof Kluza**, Szkoła Główna Handlowa i Getin Noble Bank S.A.; **Ignacy Morawski**, główny ekonomista Polskiego Banku Przedsiębiorczości S.A.; **Andrzej Reterski**, prezes Domu Finansowego QS; **Dariusz Winek**, główny ekonomista Banku BGŻ S.A.

Polskie spojrzenie na resolution

O oczekiwaniach, realnych możliwościach oraz o ograniczeniach mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z dr. **Mieczysławem Groszkim**, wiceprezesem Związku Banków Polskich, rozmawia **Grzegorz Brudziński**

RAPORT SPECJALNY: BEZPIECZEŃSTWO W INSTYTUCJI FINANSOWEJ

- **Niedosyt dyskusji o bezpieczeństwie** 14–16
- **U progu mobilnej rewolucji** 18–20
- **Halo, to ja** 22–23
- **Czego oczekuję od banku?** 24–25
- **Ataki na systemy bankowe przy użyciu złośliwego oprogramowania** 26–27
- **Warto testować** 28–29
- **kdpresent™ – pewna historia o nadużyciach** 30–31
- **Bank pod kontrolą** 32–33
- **Wyludzenie tożsamości** 34–35

- **Hybrydy i inżynieria w Cyber Security** 36–37
- **Wyzwanie coraz bardziej biznesowe** 38–39
- **Konta uprzywilejowane to kluczowy element bezpieczeństwa w organizacji** 40
- **Zamek w chmurze** 42–43
- **Detektyw w służbie biznesu** 46–47

BANK I KLIENT

Osiągnęliśmy naprawdę wiele 52–53

O Polsce, jej miejscu w świecie, osiągnięciach i szansach mówi prof. dr. hab. **Łukasz A. Turskim** z Centrum Fizyki Teoretycznej PAN, członek kapituły Klubu Polska 2025+, w rozmowie z **Przemysławem Barbrichem** i **Janem Osieckim**

Poprawa koniunktury ma trwały charakter 54–57

Pengab notuje najwyższą wartość w cyklu dwuletnim. Poprawa sytuacji widoczna jest zarówno w obrębie klientów indywidualnych, jak i przedsiębiorstw – informuje **Paweł Minkina**

Przewalutowanie zagroziłoby gospodarce 58–60

Podczas posiedzenia Senatu wiceminister finansów **Wojciech Kowalczyk** oraz przewodniczący KNF **Andrzej Jakubiak** przedstawili informację na temat skutków finansowych kredytów udzielonych we frankach oraz wykonywania nadzoru nad ich udzielaniem i spłatą. Przybliży je **Karol Machowski**

Zarządzanie wartością klienta 61–65

„Customer Lifetime Management (CLTV) to dla banków szansa na wyróżnienie się na tle rynku, możliwość pozyskania nowych klientów, optymalizacja portfela czy raczej »zamiatanie pod dywan« i zapomniany obowiązek” – taki był temat jednej

z marcowych debat „Miesięcznika Finansowego BANK”. Streszcza ją **Janusz Grobicki**

Cisza przed depozytową burzą 66–67

Na rynku depozytów pozorny spokój. Banki niespecjalnie mogą kusić wysokością oprocentowania i chyba wyczekują niecierpliwie na podwyżkę stóp procentowych – uważa **Krzysztof Maciążek**

Żądza pieniądza 80–83

„Zarządzanie ryzykiem nadużyć i oszustw finansowych – niewidzialny problem, którym trudno zarządzać” – tak brzmiał tytuł kolejnej debaty eksperckiej zorganizowanej przez redakcję „Miesięcznika Finansowego BANK”. Omawia ją **Marcin Złoch**

RAPORT: WINDYKACJA I FAKTORING

- Coraz popularniejszy sposób na zatory płatnicze 88–90
- Rynek wierzycielności A.D. 2014 91–93
- Nowe przepisy, nowe perspektywy 94–95
- E-egzekucja coraz bliżej 96–97
- Obrót wierzycielnościami to przyszłość rynku windykacji 98
Rozmowa z **Michałem Handzlikiem**, prezesem zarządu DT Partners S.A.
- Praktyczne aspekty egzekucji z nieruchomości 99–100
- Drugi obieg informacji gospodarczej 102–104
- Sprzedaż wierzycielności hipotecznych to ostateczność 106–107
Rozmowa z mec. **Michałem Rączkowskim**, partnerem zarządzającym oraz **Szymonem Rutkowskim**, dyrektorem Działu Windykacji z kancelarii Rączkowski, Kwieciński Adwokaci
- E-odzyskiwanie należności 108–109
- Oprogramowanie wspierające 110–111

PRAWO

FATCA po polsku 112–113

Kolejna konferencja Związku Banków Polskich dotycząca aktualnego stanu prac nad wdrożeniem FATCA zgromadziła interdyscyplinarne grono przedstawicieli departamentów prawnych banków, departamentów *compliance* i podatkowych, członków Polskiej Izby Ubezpieczeń, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami oraz Izby Domów Maklerskich. Wśród zaproszonych byli również przedstawiciele Ministerstwa Finansów i Komisji Nadzoru Finansowego.

OPINIE

Wojna cywilizacji 114

Teza o wojnie cywilizacji mówiła, że świat współczesny jest daleki od bezpieczeństwa i stabilnego, samopodtrzymującego się rozwoju. Dziś, w kontekście sytuacji w Rosji i na Ukrainie, na nowo stała się aktualna – zauważa **Jan K. Solarz**

Imperium zła 115

Problem z Rosją Putina polega na tym, że im bardziej radykalne będą sankcje, tym większe będzie ryzyko nieobliczalności działań Moskwy – podkreśla **Marek Rogalski**

ZAGRANICA

Finansowe dylematy 120–122

Wiele argumentów przemawia za tym, że formuła ukraińskiego sektora bankowego musi się zmienić. Wydarzenia polityczne tylko przybliżają rozstrzygnięcie. Jak wpłynie to na polską gospodarkę i bankowość – zastanawia się **Jerzy Bródiewicz**

Sposób Putina na stagflację 124–126

Konfrontacja z Zachodem faktycznie pozbawiła Rosję możliwości szybkiego wyjścia z kryzysu. Poważne

problemy gospodarcze tylko w części spowodowane są sankcjami w związku z agresją na Ukrainę. Przewidywaniom ekonomistów przyjrzała się **Monika Rotulska**

Bankowość tymczasowa 127

Rosja pomysłów na Krym jak na razie nie ma. Sektor bankowy boryka się z wieloma problemami związanymi z przejściem na rubla, a także wycofywaniem się banków ukraińskich i zagranicznych z rynku. Sytuację opisuje **Maria Rolska**

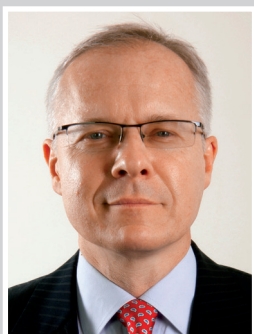
STREFA VIP

Zanim zapłacimy nowymi banknotami 128–129

Rozpoczęta w kwietniu operacja wymiany banknotów służył podniesieniu poziomu zabezpieczeń przed fałszerstwami. Wzory prawie się nie zmieniają. Wyobrażenia na banknotach władcy – Mieszko I (10 zł), Bolesław Chrobry (20 zł), Kazimierz Wielki (50 zł) i Władysław Jagiełło (100 zł) – będą nadal dostojnie patronować poszczególnym nominatom. Najbardziej rzucającą się w oczy nowością jest usunięcie zabarwienia pola znaku wodnego. Będzie ono teraz białe, a sam znak (w postaci portretu władcy przypisanego do danego banknotu) zostanie uzupełniony o cyfrową wartość nominatu – przypomina **Lesław Peters**

Nieustraszony pogromca innowacji – wyprawa 6 130

To staje się już banalne, gdy relację z kolejnej wyprawy rozpoczynam od podkreślenia jej wyjątkowości. Dlaczego niezwykła? Można to tłumaczyć tym, że spotykam się z wyjątkowymi ludźmi, a charakter tych spotkań – zważywszy na tytuł tej serii – wymyka się codziennemu doświadczeniu – wyjaśnia **Jerzy Cichowicz**

Fot. CPBil

**STANISŁAW
BRZEG-WIELUŃSKI**
redaktor naczelny
„Miesięcznika
Finansowego BANK”

Kto szkodzi Kowalskiemu?

Polskie banki muszą zacząć traktować nowe wymogi unijne dotyczące ich relacji z klientami nie jako szyszanę, tylko jako szansę. Ich największą zaletą jest to, że są instytucjami zaufania publicznego, pod ścisłą kontrolą rządu (KNF) z działalnością opartą na specjalnej ustawie (prawo bankowe). Czy firmy pożyczkowe bezwzględnie atakujące agresywnymi reklamami polskiego, słabo wyedukowanego klienta mogą wykazać się podobnymi kryteriami „przewidywalności”? Bankowcy mają rację, gdy narzekają, widząc z jednej strony liberalizację usług finansowych, a z drugiej nakładane na nich przez państwo coraz to nowe wymogi regulacyjne. Gdy dodamy do tego spadające stopy procentowe, widać, że tylko dzięki umiejętnej polityce prowizji i marż polskie banki są wciąż zyskownym sektorem gospodarki. Ale czy bankowe działy PR potrafią pokazać w dziedzinie CSR ich przewagę nad firmami pożyczkowymi? A przecież te ostatnie, z oprocentowaniem nawet na poziomie 80 proc. rocznie, powodują tragedie ludzkie liczone w tysiącach przypadków. Czy widzą to politycy lubiący z czysto populistycznych pobudek atakować przed wyborami banki? Dla nich idą trudne czasy, choćby z powodu społecznych lęków wywołanych wydarzeniami na Ukrainie. Dlatego trzeba walczyć o zaufanie klientów, a do tego potrzeba bardziej agresywnej strategii PR. Banki muszą umieć pokazać się, że są przewidywalne i transparentne i mają bardziej ludzką twarz niż bezwzględna konkurencja.

*Stanisław
Brzeg-Wieluński*

Kronika

WYDARZENIA I WSKAŹNIKI

► Po aneksji Krymu przez Rosję, Międzynarodowy Fundusz Walutowy ogłosił, że udzieli Kijowowi kredytu w wysokości 14–18 mld dol. W zeszłym roku deficyt budżetu Ukrainy wynosił równowartość 4,5 proc. PKB, a rząd latał tę dziurę, zaciągając pożyczki. Teraz MFW domaga się, by do 2016 r. deficyt spadł niemal o połowę, do 2,5 proc. PKB.

► Dochody podatkowe budżetu państwa wyniosły w całym 2013 r. 241,65 mld zł, czyli 101 proc. rocznego planu. Dochody z podatków pośrednich wyniosły 175,37 mld zł (100,8 proc. planu), w tym dochody z podatku akcyzowego – 60,65 mld zł (101,4 proc.). Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) osiągnęły 23,08 mld zł (104,9 proc.), zaś od osób fizycznych – 41,29 mld zł (101,0 proc.). Dochody niepodatkowe zrealizowano w 102,9 proc., pozyskując 35,98 mld zł, w tym wpływy z cła wyniosły 2,02 mld zł (101,1 proc. planu).

► Eksport towarów z Polski wzrósł w styczniu br. o 10,6 proc. r./r., zaś import zwiększył się o 6,6 proc. r./r. – poinformował Narodowy Bank Polski. W styczniu br. eksport wyniósł 13,503 mln euro, a import 13,085 mln euro. W całym 2013 r. eksport wzrósł o 4,5 proc. r./r. do 155,145 mln euro, zaś import spadł o 0,3 proc. r./r. do 153,165 mln euro. Inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii wyniosła 0,4 proc. w styczniu i 0,9 proc. w lutym br. w ujęciu rocznym wobec 1 proc. r./r. w grudniu 2013 r.

► Projekt *Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży* – BAKCYL został laureatem Konkursu Liderów Świata Bankowości i Ubezpieczeń w kategorii społecznej odpowiedzialności biznesu. BAKCYL to przykład współdziałania całego sektora bankowego na rzecz podniesienia poziomu wiedzy finansowej młodego pokolenia Polaków. Projekt jest realizowany z Narodowym Bankiem Polskim w ramach jego programu edukacji ekonomicznej i pod patronatem Związku Banków Polskich. Pomysłodawcą i organizatorem jest Warszawski Instytut Bankowości. W projekcie uczestniczy 16 banków: Bank Gospodarstwa Krajowego i Fundacja im. Jana Kantego Steczkowskiego, Bank BGŻ S.A., Bank Millennium

S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Pekao S.A., Bank Spółdzielczy w Płońsku, Bank Spółdzielczy w Pruszkowie, BNP Paribas Bank Polska S.A., Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy, ING Bank Śląski S.A., mBank SA, Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, Raiffeisen Polbank, Societe Generale Corporate & Investment Banking Polska, Warszawski Bank Spółdzielczy. Nagrody w Konkursie zostały wręczone podczas *Wielkiej Gali Liderów Świata Bankowości i Ubezpieczeń*, 2 kwietnia 2014 r.

TRANSAKCJE

► Środki preferencyjnej pożyczki JESSICA weszły w życie. Środki te sfinansują rozbudowę hali ERGO ARENA, jednej z najnowocześniejszych hal widowiskowo-sportowych w Polsce. Przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego i spółki Hala Gdańsk-Sopot podpisali umowę pożyczki, która sfinansuje 75 proc. kosztów tej inwestycji. Szacowany jest on na ok. 5 mln zł netto, ok. 3,7 mln zł sfinansuje pożyczka JESSICA.

► Orange Polska i mBank podpisały umowę, dzięki której powstanie mobilny bank detaliczny dla użytkowników smartfonów i tabletów. Usługi finansowe świadczone będą pod marką Orange. Start oferty został zaplanowany na drugą połowę 2014 r. Oferta będzie skierowana do klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Obejmuje płatności mobilne, rachunki bieżące, pożyczki, depozyty oraz karty kredytowe i debetowe.

PRODUKTY

► Z dniem 1 lipca br. dla wszystkich kart Visa wydanych w Polsce zostaną wprowadzone stawki opłaty *interchange* obniżone do poziomu 0,5 proc. zgodnie z opublikowaną 30 października 2013 r. nowelizacją ustawy o usługach płatniczych. Zostały utrzymane również preferencyjne, niskie stawki na dokonywane kartami Visa płatności publicznoprawne i za rachunki domowe.

► Na koniec 2013 r. do bankowości internetowej dostęp miało ponad 21,8 mln klientów indywidualnych, a aktywnie korzystało z niej ponad 12 mln osób. Obie grupy w ciągu minionych 12 miesięcy powiększyły się odpowiednio o 5,12 proc. i 9,19 proc. Najdynamiczniej rozwijają się jednak technologie zbliżeniowe. Liczba kart z funkcją płatności tego typu w ciągu ostatniego roku wzrosła o 32 proc. i osiągnęła poziom